

BUDAPEST, III. KERÜLET, HEGYALJA UTCA 14. (HRSZ. 62124)

Lakóépület építése

Lelőhely-azonosító: 72911, 94665

KULCSSZAVAK: őskor, neolitikum, település, bronzkor, szórvány, középkor?, szórvány

BUDAPEST, DISTRICT III, 14 HEGYALJA STREET (PLOT NO. 62124)

Construction of a residential building

Site IDs: 72911, 94665

KEYWORDS: Prehistory, Neolithic, settlement, Bronze Age, stray finds, Middle Ages?, stray finds

Budapest III. kerületében, a Hegyalja utca 14. szám alatt nyilvántartott régészeti lelőhelyek területén a telek tulajdonosai új lakóépület építésére nyújtottak be engedélykérést.

A sávalapra tervezett, könnyűszerkezetes épület 30 cm-es mélységet meghaladó földmunkája 2021. augusztus 3-án, egy nap alatt zajlott le. A Budapesti Történeti Múzeum a szakmai munkát régészeti megfigyelés keretein belül végezte el.

A beruházási területtől nyugatra, mindössze néhány telekkel arrébb a Hegyalja utca 18. szám alatti korábbi megfigyelések alapján több korszakot lefedő őskori települések nyomaira, valamint a feltehetően hozzájuk kapcsolódó szórvány leletanyagra lehetett számítani (Gábori-Csánk 1984, Gábori-Csánk 1986).

A tervezett épület alapterülete mindössze 75,7 m² volt, a külső és belső falak alapozási árkát csupán egy 45 cm széles markolókanállal ásták ki. (1. kép)

A terület érzékelhetően emelkedett az északnyugati irányban magasodó Róka-hegy felé. A telken korábban planírozást (teraszosítást) végeztek, ennek következtében az épület nyugati oldalán a modern feltöltés és a humuszréteg alatt már 50–60 cm mélységben megjelent a vöröses-sárgás altalaj, míg a keleti

At 14 Hegyalja Street in District III of Budapest, within the area of registered archaeological sites, a building permit application was submitted by the owners of the plot for the construction of a new residential building.

The earthworks for the lightweight structure, designed on strip foundations exceeding a depth of 30 cm, were carried out on August 3, 2021 and were completed within a single day. The technical work was conducted by the Budapest History Museum within the framework of archaeological monitoring.

Based on earlier observations in the vicinity—just a few plots west at 18 Hegyalja Street—traces of multi-period prehistoric settlements, as well as associated stray finds, had been expected (Gábori-Csánk 1984, Gábori-Csánk 1986).

The planned building had a footprint of only 75.7 m², and the foundation trenches for both external and internal walls were excavated using a 45 cm wide excavator bucket. (Fig. 1)

The terrain was visibly sloping towards the Róka Hill rising to the northwest. The plot had previously been terraced, and as a result, on the western side of the building the reddish-yellow subsoil appeared already at a depth of 50–60 cm beneath the modern fill

1. kép: Az építési telek a kijelölt alapárkokkal (Fotó: Olgyay János)

Fig. 1. The building plot with marked foundation trenches (Photo by János Olgyay)

2. kép: A régészeti jelenség fotója déli irányból (Fotó: Olgyay János)

Fig. 2. The archaeological feature from the south (Photo by János Olgyay)

oldalon a 120 cm mély árok alján nem értük el ugyanezt a réteget.

A földkitermelés során két darab szórvány, bronzkori kerámia és egy darab mázas, feltehetően középkori kerámia került elő.

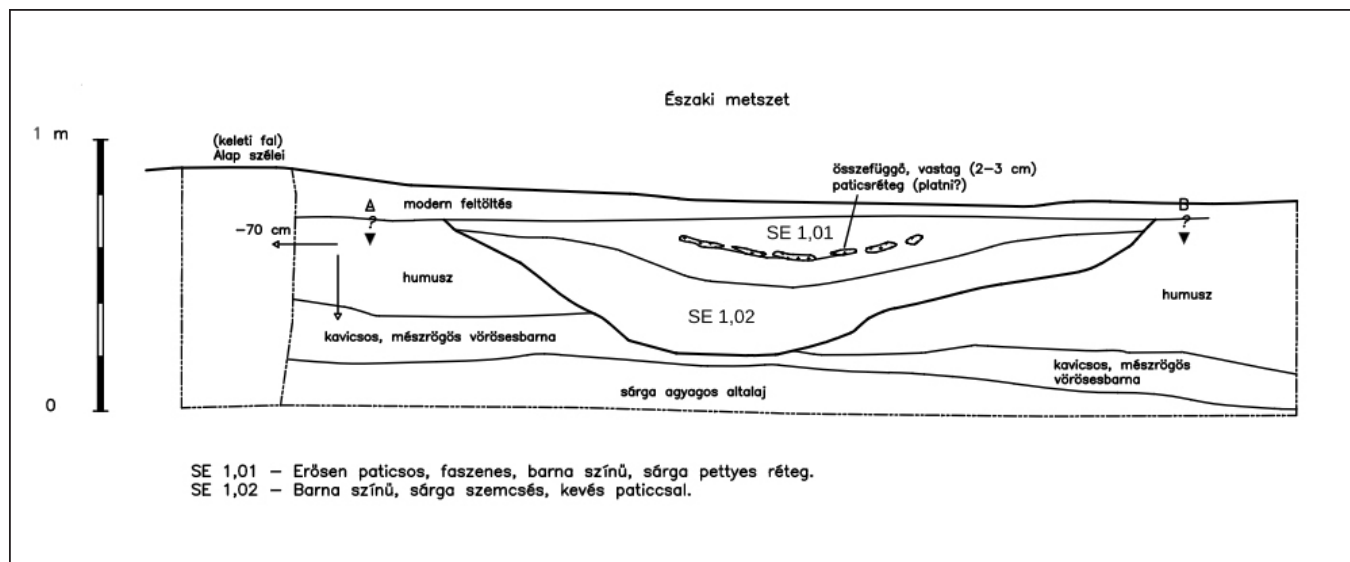
Az alapárok átvizsgálása után az épület déli árkában, a délnyugati sarokhoz közel, már igen magasan, a kiszedett alap mindkét falában, a mindössze 25–40 cm vastag modern feltöltés alatt egy régészeti objektum metszete mutatkozott. (2. kép)

A jelenségből nagyméretű patics, állatcsont és kerámiaanyag került elő. Az adatok alapján nem lehet el-

and humus layer, while on the eastern side the same layer was not reached even at the bottom of a 120 cm deep trench.

During earth removal, two stray Bronze Age ceramic fragments and one glazed, presumably medieval sherd were found.

After inspection of the foundation trench, a section of an archaeological feature became visible in the southern trench of the building, near the southwestern corner, already at a relatively high level beneath the 25–40 cm thick modern fill within both walls of the cut foundation. (Fig. 2)

3. kép: A régészeti jelenség és a rétegződés rajza déli irányból (Készítette: Olgyay János)

Fig. 3. The archaeological feature and stratigraphic drawing from the south (Prepared by János Olgyay)

dönteni, hogy az átvágott régészeti jelenség árok, vagy gödör alja lehetett. (3. kép)

Az objektum az összesen hét darab kézzel formált kerámia alapján (egy darab perem-, egy darab fültörődék, valamint oldaltörődékek) egy neolitikus település részét képezheti (Kr. e. 6–5. évezred).

RÉSZTVEVŐK: Olgyay János régész, Imre-Horváth Sándor geodéta

Olgyay János

From the feature, large pieces of daub, as well as animal bones and ceramic material were recovered. Based on the data, it could not be determined whether the cut feature represented a ditch or the bottom of a pit. (*Fig. 3*)

On the basis of seven hand-formed ceramic fragments (including one rim fragment, one handle fragment, and several body sherds), the feature may be attributed to a Neolithic settlement (6th–5th millennium BC).

CONTRIBUTORS: János Olgyay (archaeologist), Sándor Imre-Horváth (surveyor)

János Olgyay

Irodalom:

- Gábori-Csánk 1984 • Gábori-Csánk, Vera: A felső paleolitikum nyoma
Budapesten. *Budapest Régiségei* 25 (1984) 7–14.
- Gábori-Csánk 1986 • Gábori-Csánk, Vera: Spuren des Jungpaläolithi-
kums in Budapest. *Acta Archaeologica Academiae Scientiarum
Hungaricae* 38 (1986) 3–12.

References:

- Gábori-Csánk 1984 Gábori-Csánk, Vera: A felső paleolitikum nyoma Budapesten [Traces of the Upper Palaeolithic in Budapest]. *Budapest Régiségei* 25 (1984) 7–14.
- Gábori-Csánk 1986 Gábori-Csánk, Vera: Spuren des Jungpaläolithikums in Budapest. *Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 38 (1986) 3–12.